

Críticaclàssica

Jordi Maluquer

Savall embolcalla Llull

La Capella Reial, Hespèrion XXI, solistes i narradors dirigits per Jordi Savall

Cicle Música Antiga. Saló del Tinell (Barcelona). 28 de novembre

Des de fa uns anys, a part d'oferir-nos concerts, Jordi Savall ens regala uns blocs culturals impressionants. La tragèdia dels càtars i la figura d'Erasmus de Rotterdam en són alguns dels precedents. Ara, ens en presenta un dedicat a la figura gegantina de Ramon Llull. Des de l'ambient musical que precedia el seu naixement, a Mallorca, fins a un dels fruits de la seva

influència, la creació de l'Acadèmia de les Arts per Alfons el Magnànim el 1442, se'ns van oferir 33 propostes que anaven seguint el seu periple.

L'amor místic; l'astúcia en comprar un esclau sarraí que li seria mestre; la formació de frares que aprenguessin l'àrab; els viatges a Itàlia, França i el nord d'Àfrica; els paradoxals consells als reis catalans per emprendre conquestes, i el llegat que la seva acció i el seu pensament ens han deixat són episodis destacats al llarg de la proposta. El ritme i el control del *tempo*, amb l'hàbil incorporació de dos

excel·lents recitadors, com són Silvia Bel i Jordi Boixaderas, van fer que les dues hores i escaig se'ns fessin curtes. No cal reblar l'excel·lència del conjunt vocal de la Capella Reial, ni la solvència del conjunt instrumental Hespèrion XX, ni del fraseig transcendent del mateix Savall al rebec i la viola, però en aquesta ocasió, i en una demostració de diàleg i d'interculturalitat, s'hi afegien músics sirians, turcs, armenis i el ja conegut grec Dimitri Psonis.

Dins un gran nivell general podríem destacar molts moments d'excepció, com ara, per la seva singularitat,

quan el tocador de ney, el sirianà Moslem Rahal, ens va oferir un dels moments més vius i quan la siriana Waed Bouhassoun va entonar un plany jueu per il·lustrar l'expulsió dels jueus de França per Felip IV. Després de tanta gravetat i tanta meravella, Savall, en l'apartat d'agraïments, tot recordant les recents víctimes tan franceses com de l'Àfrica del nord, va esmentar Raimon Panikkar i Erasmus quan deien que respondre a una violència amb violència no resolía res i complicava més les coses i les víctimes eren sempre, en la seva major part, els innocents.